

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

- 31 май 1977 година, вторник

- ДНЕВЕН РЕД: 1. Утвърждаване на категоризацията на ролите в пиесата "Големанов" от Ст. Л. Костов;
2. Обсъждане на проекто-репертоара на театъра за сезон 1977-1978 година.

ПРИСЪСТВУВАТ:

Дико Фучеджиев
Севелина Гьорова
Антония Каракостова
Банчо Банов
Илияна Друмева
Елка Мънгова
Енчо Халачев
Кръстьо Мирски
Сава Хашъмов
Стефан Гецов
Николай Николаев
Николина Лекова
Виолета Гиндева
Славка Славова
Маргарита Дупаринова
Крум Табаков
Андрей Чапразов

ОТСЪСТВУВАТ:

Любомир Кабакчиев
Филип Филипов
Кирил Неделчев

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, откривам заседанието на художествения съвет със следен дневен ред:

1. Утвърждаване на категоризацията на ролите от пиесата "Големанов";

2. Обсъждане на проекто-репертоара на театъра през сезон 1977-1978 година.

Има ли предложения за включване на други точки в дневния ред?
Няма.

Давам думата на другаря Енчо Халачев по първа точка.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Предлагам следната категоризация на ролите в пиесата "Големанов":

ГОЛЕМАНОВ	н. а. Стефан Гецов	- 1,5 т.
ГОЛЕМАНОВА	з. а. Мария Стефанова	- 1,5 т.
ГОРИЛКОВ	Кирил Кавадарков	- 1,5 т.
ИЛИЕВА	з. а. Виолета Бахчеванова	- 1,5 т.
ЧАВДАРОВ	н. а. Асен Миланов	- 1 т.
ВЕНА	з. а. Ванча Дойчева	- 1,5 т.
ЛЮБОМИР	Антон Радичев	- 1 т.
КРАВОДРЕНСКИ	Иван Обретенов	- 1 т.
ВЛАДИМИРОВ	Юри Ангелов	- 1 т.
БАБА ГИЦКА	н. а. М. Дупаринова	- 1 т.
	з. а. Славка Славова	
ВДОВИЧКАТА	з. а. Славка Славова	- 1 т.
	Жоржета Чакърва	- 1 т.
КИРЧЕВ	Михаил Петров	- 1 т.
	Стефан Димитров	- 1 т.
НЕГ	Меглена Димитрова	- 3/4т.
	Райна Каназирева	- 3/4т.
	Славо Митев	- 3/4т.

- 3 -

Г-ЖА ПЕТРАНОВА	Ангелина Сарова	- 3/4 т.
ДОКТОР ЖИВКОВ	Венелин Пехливанов	- 3/4 т.
СЛУГА	Соломон Аладжем	- 3/4 т.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, чухте предложението на режисьора. Има ли бележки, възражения, корекции? Няма.

Приема се единодушно категоризацията на актьорския състав от пиесата "Големанов".

По втора точка от дневния ред давам думата на другарката Севелина Гьорова - главен драматург на театъра, която ще прочете проекто-репертоара за 1977-1978 година.

При обсъждането моля за краткост и конкретност.

СЕВЕЛИНА ГЬОРОВА: Другари, преди да прочета проекта за репертоар, бих искала да изясня основните проблеми и основните насоки, които движат нашата работа. Преди всичко, имаме да разработим една голяма тема - темата за революционната борба, за 60-годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция и 100-годишнината от Освобождението на България от османско робство.

Това са някои от по-важните задачи, които стоят пред нас.

Втората тема, която трябва да бъде налице, това е съвременната тема - социалистическия начин на живот. Ние бяхме критикувани и с основание, защото този сезон не успяхме да реализираме нито една пиеса на съвременна тема.

През следващия сезон нашите усилия трябва да бъдат насочени към реализирана на такава пиеса на голяма сцена, която да разкрива идеи и образи на нашия съвременен живот.

На трето място, но не без значение е задължението ни да

включване в репертоара големите имена, да насочим своето внимание към класиците, без което е невъзможно да се разкрие и представи последователното развитие на режисьорското и актьорско майсторство в този театър.

Пред нас стои и още една крупна задача – през месец януари 1978 година се навършват 100 години от рождението на П. К. Яворов.

Яворов е с огромен принос в развитието на нашия национален театър и съвсем естествено е да отбележим тържествено тази годишнина. "В полите на Витоша" се игра с много голям успех, но литературното бюро е на мнение, че пиесата "Когато гръм удари" ще получи достойна сценична реализация.

Предвидени са такива заглавия, които биха могли да ангажират по-голямо участие на жени, което би решило наболелия въпрос за творческата заетост на женския състав на театъра. Този въпрос се обсъди, художественият съвет се занима с него и още през следващия сезон трябва да се заемем с неговото разрешаване.

От Комитета ни е поставена задачата да потърсим пиеса за нашите по-млади зрители, с което ще участвуваме във всенародната Програма за естетическо възпитание на младежта. На този проблем се обърна специално внимание и на Третия конгрес на културата и ако в нашия репертоар няма такова заглавие, той не би бил пълен.

Трябва да се търси оригинално и точно творческо решение и на тази задача, иска ни се също така тези произведения да ангажират актьори от младото поколение, да се даде възможност за по-богатата тяхна изява.

Това са основните съображения, които ни ръководеха при изготвянето на проекто-репертоара.

Искам да изберем реален, точен репертоар, който да може да се реализира, нормален за творческия капацитет на театъра.

С тези няколко съображения, позволете ми да изложа проекта за репертоар.

ГОЛЯМА СЦЕНА

"БЯГ" - Михаил Булгаков
"РОМЕО И ЖУЛИЕТА" - Шекспир
"ДИПЛОМАТИ" - Надежда Драгова и Първан Стефанов
"ОГЛЕДАЛОТО" - Никола Русев
"ТРОЯНКИТЕ" - Еврипид
СЪВРЕМЕННА ПИЕСА - Недялко Йорданов

МАЛКА СЦЕНА

"КОГАТО ГРЪМ УДАРИ" - Пейо Яворов
"ФАНТАЗИИТЕ НА ФАРЯТЕВ" - Ана Соколова
ДВЕ ЕДНОАКТНИ ПИЕСИ - Иван Радоев
"МИЗАНТРОП" - Молиер
"СЕЗОНЪТ НА ШАМПИОНАТА" - Джеймсон Милър
"МАМИНО ДЕТЕНЦЕ" - Любен Каравелов

Предвижда се съвременната пиеса от Недялко Йорданов да бъде разпределена с "Огледалото" от Никола Русев.

Откриването на следващия сезон би трябвало да стане със съвременна или класическа българска пиеса.

За чествуването на Яворов, което се планира за средата на месецянуари ние трябва да имаме готова пиеса до откриването на камерна сцена.

Пиесата "Фантазиите на Фарятев" е съвременна съветска пиеса, която третира нравствено-етични проблеми.

Пиесата "Сезонът на шампионата" е съвременна западна пиеса

с остро политическо звучене.

Предвижда се и една пиеса за деца и юноши - "Мамино детенце" - класическо българско произведение. Тя е приятна за игра и освен това съдържа идеи, адресирани към младото поколение.

Това е по отношение на репертоара.

По отношение на етапите на работа смятаме, че е разумно след излизане на "Бяг" да се репетира паралелно "Ромео и Жулиета" и "Когато гръм удари". Във втория етап да мине "Дипломати" от Надежда Драгова и Първан Стефанов и евентуално "Мизантроп" на Молиер, имайки в предвид персонажа на пиесите.

Считаме, че е рационално пиесата "Сезонът на шампионата" която е съвсем мъжка пиеса, да върви успоредно с "Троянките", която пък е чисто женска пиеса.

Предлагаме "Огледалото" да се разпредели заедно с пиесата "Мамино детенце".

По този начин има възможност да реализираме тази продукция от 5 заглавия за голяма сцена и 6 за малка, би се осигурило добро творческо участие на трупата.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, чухте предложението на другарката Гъорова за проекто-репертоар? То отразява и мнението на ръководството на театъра.

Имате думата за изказвания по проекто-репертоара.

СТЕФАН ГЕЦОВ: На мен ми се струва, че така направен репертоарът е добър, но само до първите три пиеси.

Предлагам "Когато гръм удари" да се направи на голяма сцена, защото след Девети септември тя не е поставяна.

СЕВЕЛИНА ГЪОРОВА: Поставяна е в Театъра на Народната

армия и в телевизията.

СТЕФАН ГЕЦОВ: Считам, че е по-добре двете пиеси "Маминото дете" и "Когато гръм удари" да минат на голяма сцена, /ако е възможно да се адаптират за нея/.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Ние имаме възможност да прочетем пиесите, за които се говори тук. Моето мнение е, че така подобрени, тези заглавия имат място в репертоара на театъра.

Имам известни възражения относно пиесата "Троянките" от Еврипид. Там има 4 женски роли, останалото е женски хор. Съмнявам се, че това ще разреши проблемът за творческата ангажираност на женската трупа в театъра. Би трябвало да се помисли за нещо друго, с преобладаващи женски роли.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Веднага искам да реагирам на изказването на Николина Лекова. Смятам, че тази пиеса е изключително интересна и би трябвало да се постави. Хорът е също една много хубава задача, дава възможност за изява на повече жени.

СЛАВКА СЛАВОВА: Бих искала да предложа на вниманието на художествения съвет пиесата "Сън в лятна нощ" от Шекспир.

Аз не знаех, че се предлага "Ромео и Жулиета", но все пак моля да помислите над това предложение. Това е пиеса с много женски роли и при двоен състав би се получила една много свежа пиеса, която би имала достойно място в репертоара. Мизансценът ѝ е чудесен.

Разбира се, и с тази пиеса няма да се разреши "женския въпрос", но в "Мизантроп" на Мوليер пак има една интересна женска роля. В неговата пиеса "Учени жени" има 6-7 женски роли.

Съгласна съм, че "Когато гръм удари" трябва да се постави на голяма сцена.

КРЪСТЬО МИРСКИ: Аз съм съгласен с почти всичко, което се казва дотук.

Пиесите в проекто-репертоара са подбрани добре, класиката също е подбрана с оглед на добра връзка със съвременните проблеми

За пиесата "Когато гръм удари" мисля, че тя или трябва да се постави на голяма сцена, или съвсем да не се поставя.

"Мамино детенце" би звучала по-добре на камерна сцена, но тъй като е насочена към младото поколение, по-уместно е да бъде на голяма сцена, за да има повече зрители.

Що се отнася до броя на пиесите, ми се струва, че 4 заглавия за горе и 4 за долу е достатъчно и реално, защото те са разделени на три цикъла, а повече от три ние никога не сме успявали да реализираме.

Мащабите на "Ромео и Жулиета" са големи, "Троянките" също е тежка пиеса, която ще създаде доста трудности, а предполагам, че и "Дипломати" ще е сложна за работа.

"Бяг" също не е лесна пиеса и сигурно ще закачи и следващи сезон.

Смятам, че 4 заглавия за камерна сцена са много, защото ние нямаме всяка вечер представления и спойно можем да минем с 3-4 общо.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Общо взето репертоарът ми харесва, но ме озадачава фактът, че се поддига въпроса за повече пиеси на голяма сцена, а всичко няма да може да се осъществи.

.....

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: - 9 -

Другари, намираме се пред един възюв момент в нашата работа. Ако се направи равносметка на това, което мина досега, ще установим че ние сме се справили със задачите, въпреки затрудненията от обективен и субективен характер. Една част от проектите не се осъществи ха, поради същите причини. Имам впредвид закъснението с около три месеца, объркването, което настъпи от нарушаването на графика.

При тази обстановка ние излизаме с две премиери на голяма сцена - "Големанов" и "Унижените и оскърбените" и три на малка - "Клопка", "Емигранти" и "Душата на поета". За този сезон задачите са изпълнени, въпреки че сезонът започна от 1 декември и се възстановиха стари постановки, /остана само възстановяването на "Лес"/. Някои от постановките се забавиха, а големи затруднения създадоха и заболяванията на някои артисти.

Ако евентуално се разболее Ванча Дойчева, ще може да се играе само "Всичко в градината", както става на няколко пъти.

Много неща от техническата организация не можаха да се предвидят.

Твърдо трябва да кажа, че няма да допусна потенциалната възможност за беден репертоар. Всички актьори ще бъдат дублирани, защото нямаме друг изход. Не става дума за някаква прищявка, или друго съображение. Опитът от тази година беше много горчив. Той е много поучителен за мен и няма да допусна да няма дубльори на главните роли.

Режисьорът Пантелей Пантелеев трябва да вкара в постановката си "Душата на поета" вторите изпълнители - Росица Данаилова и Красимира Петрова.

Смятам, че позицията от която изхождам е полезна за ансамбъла и моля режисьорите да имат това в-предвид .

В аспект на самокритичност искам да кажа, че аз бях доста отстъпчив, особено с гастролборите, но това няма да бъде така и пре

следващия сезон.

Друг въпрос, който е много важен, е съгласуването между двете сцени. За първи път през този сезон ние имаме две сцени и е необходима сложна диспечерска работа, която трябва да се свърши още в началото, при подготовката на новите постановки. Идеалното разрешение на проблема е актьорите от едни постановки да не бъдат заети в други и това решение ще бъде търсено.

Трупата на театъра не е малка - 70 души, но искам да информирам съвета, че ще бъдат назначени петима студенти на разположение през следващия сезон, включени са в разпределението на "Бяг". Ако някой от тях покажат качества - ще останат в театъра и ще бъдат назначени за постоянно.

Нашата най-трудна работа в началото на сезона е да установим този синхрон между двете сцени, а така също и циклите за работата и разпределенията.

Театърът има достатъчно сили, ще бъдат използвани и младите хора от състава, има доста надеждни имена, трябва да се полагат усилия и най-добросъвестно да се мисли по проблема за подмладяване на трупата. В нея трябва да има нормален живот, да излизат актьори и да влизат нови. Ако липсва този процес - средната възраст на трупата непрекъснато ще се увеличава.

Ще направим всичко възможно, актьорите от другите театри, които създават трудности, да бъдат заместени с наши актьори.

За поставяне на пиесата "Ромео и Жулиета" изяви желание другарят Енчо Халачев, а за пиесата "Дипломати" - все още няма кандидати, за "Троянките" беше предвиден отново Енчо Халачев, но допълнително ще се реши, "Когато гръм удари" - Филип Филипов, "Мизантроп" - Мирски.

Разговарях с режисьорите Крикор Азарян и Асен Шопов, нои двамата не поемат ангажимент, довършват филми.

Младен Киселов също има ангажимент. Тези режисьори представяват интерес за нашия театър, ако вие имате нещо в предвид, може да го спомене и в процесе на работа евентуално може да се включи.

За проекто-репертоара не искам да се спирам отделно, защото другарката Гьорова беше доста изчерпателна и точна в своята информация.

СЕВЕЛИНА ГЬОРОВА: В този ред на мисли искам да обърна внимание, ако наистина акцентът се слага на голяма сцена, трябва да се ангажират тримата наши режисьора - Е. Халачев, Кр. Мирски, и Ф. Филипов. Първите три постановки трябва да бъдат техни. Имената; които се споменаха трябва да минат на малка сцена. Моля литературното бюро да се започне с творческите биографии, с тяхното развитие, с техните принципи и виждания, след което да бъдат канени на гастрол. Литературното бюро трябва да излезе с творческа характеристика пред художествения съвет.

Вторият момент, на който искам да обърна внимание е за студентите. Доколкото разбрах, те не се назначават тук, а се юмандирват. Съществува един психологически момент. Моля да се направи всичко възможно те да бъдат назначени като стажант-актьори на заплаща. Другата процедура е неправилна.

САВА ХАШЪМОВ: Те се назначават тук на гастрол.

БАНЧО БАНОВ: Различия за проекто-репертоара в съвета няма. Всички изказвания бяха насочени към чисто координационните проблеми, което означава, че ние трябва да се захванем сериозно с тях. Репертоарът трябва да се свърже с конкретната обстановка в театъра, с изискванията.

Струва ми се, че не се каза нищо за най-трудният проблем, който ще стои пред театъра през следващия сезон, а именно - под-

готовката на нови български пиеси, тук става въпрос за бъдещето на нашия театър, за утвърждаването на неговия стил, за традициите.

Моля и колегите режисьори и нашите първи актьори да окажат подкрепа в тази трудна работа – подготовката на нови български пиеси.

АНДРЕЙ ЧАПРАЗОВ: Виждате колко много въпроси са накупели в нашата работа.

Смятам, че е достойно да открием сезона с българска пиеса след което – руска класика, съветска съвременна и българска съвременна пиеса.

Не може да играем Яворов на камерна сцена. Яворов е втори драматург, ако приемем, че Вазов е първият. Ние сме задължени да открием сезона с "Когато гръм удари" на голяма сцена. Смятам, че тази пиеса може да върви успоредно с "Бяг". Веднага след излизането на "Бяг" ще излезе и "Когато гръм удари", след нея "Дипломати" и ще се подготвя стогодишнината от Освобождението на България, след което можем да мислим за класиката. Нека камерната сцена отстъпи пред голямата. Ние играем само една постановка на камерна сцена, другите почти не се играят. Сега има три постановки долу, нека там бъде и "Мамино детенце". Приоритет имат нашите режисьори. "Фантазиите на Фарятев" също предлагам за поставяне на камерна сцена.

Смятам, че тази петорка може да се вмести до Нова година, а именно – "Бяг", "Когато гръм удари" и "Дипломати" за голяма сцена и "Мамино детенце" и "Фантазиите на Фарятев" – на малка.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Искам да подхвърля една мисъл, а именно: имаме актьори, които поставят на други сцени.

Би могло да се говори с колегите Чапразов, Гецов, Масалинова и други с богат театрален опит, ако се намери за добре, да окажат помощ.

СЛАВКА СЛАНОВА: Аз отново се връщам към пиесата "Сън в лятна нощ" от Шекспир. Там има 4 женски роли, сложете по две изпълнителки - това не е малко - персонажът не е малък. Пиесата е много свежа и ще бъде от полза за театъра, ще представлява интерес за репертоара. При тази сцена, която разполагаме, при тези чудесни възможности, при евентуалната режисура на другаря Мирски, който би я поставил за четвърти път, смятам, че наистина ще има успех тази пиеса, която сме играли преди "Ромео и Жулиета".

КРЪСТЪО МИРСКИ: С удоволствие бих изпълнил всяка задача, която ми се възложи, защото това е наше задължение.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: По отношение на репертоара искам да кажа, че той наистина е избран добре, точно е обоснован.

Смятам, че категорично трябва да се подкрепи политиката на ръководството за подмладяване на трупата, защото средната възраст в момента е 49 години, което, меко казано, не е в полза на театъра.

Но смятам още, че младостта е категория на таланта.

.....

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, да приключваме.

Предлагам, в четвъртък, към 11,30 ч. при мен да дойдат двамата режисьори, Севелина Гъорова, Николина Лекова, Сава Хашъмов и Николай Николаев, за да направим заседание.

Отнасям се много сериозно към всички направени предложения

Приключваме с това, че художественият съвет приема проекта репертоараши ръководството на театъра, в съгласие с режисьорите, ще осъществи всички предложения, които бяха направени, с оглед на това да може да започне новият сезон с две или три разпределени пиеси. Всички предложения ще бъдат обсъдени и ще се избере оптималния

вариант.

Закривам заседанието на художествения съвет.

Д. Павлов